

بهشی دهیهم: کهرتی خانووبه ره؛ بازار و شوینه بازارگانیه کان له ههریمی کوردستان

09-04-2022

نووسه ره کان

مه محمود بابان

کورتە: گۆرانکاری گهوره به سهر شوینه بازارگانیه کاندا و ئەو ناوچانهی به بازار و دوکان و شوینی ئالۆگۆپی بازارگانی داده نریت له ههریمی کوردستان هاتوو، ئەویش به هۆی دروستبوونی پرۆژهکانی نیشته جیبوونهوه، ئەگەر له کۆندا له دیزاینی شارهکاندا شوینی بازار له سهنتهري شارهکان دانرابیت، ئەوا ئەمرۆ شهقامه سههرهکیهکانی هاتووچۆ و، تهنا ته نيو خودی پرۆژهکان به هۆی بوونی دوکان به بازار و شوینی بازارگانی داده نریت. ئیستا له نیو پرۆژهکانی نیشته جیبوون نرخی یهک مهتر دووجا له شهقامیکی سههرهکیدا که دوکان و بالهخانهی بازارگانی تیدایه نهک دوو هینده و سی هیندهی شوینهکانی دیکهیه، بگره له پرۆژهکانی نیشته جیبوون ئەو خانووانهشی دهکهونه سهر شهقامه سههرهکیهکان یاخود دهتوانریت ئۆفیسێ بازارگانی لیبکرتنهوه بۆ کۆمپانیا به کاربهینریت نرخیهکانیان ئەگەر دوو هیندهی هه مان رووبهري خانووی ناو پرۆژهکه نه بیت ئەوا ئەوهنده نیویهکی دهکات، لیره دا و له بهشی دهیهمی ئەم زنجیره هه لسهنگاندهدا هه لوهسته له سهر رۆلی پرۆژهکانی نیشته جیبوون له دروستبوونی شوینه بازارگانیه کاندا (دوکان، بازار و شهقامی بازارگانی)، دۆزراوهکانی نرخی شوینه بازارگانیه کان له شهقامه جیاوازهکانی پارێزگاکان و لیکهوته باش و خراپهکانی ئەم تیکه لایویه دهکهن.

به رایی

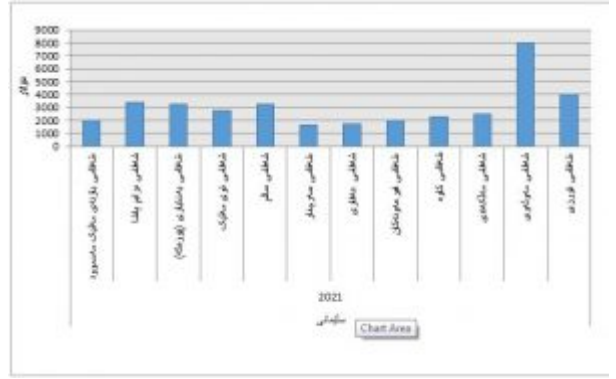
گۆرانکاری گهوره به سهر شوینه بازگانیهکاندا و ئه و ناوچانهی به بازار و دوکان و شوینی ئالۆگۆری بازگانی دادنه نریت له ههریمی کوردستان هاتوووه، ئه ویش به هۆی دروستبوونی پرۆژهکانی نیشته جیبوونهوه، ئه گهر له کۆندا له دیزاینی شارهکاندا شوینی بازار له سهنته ری شارهکان دانرابیت، ئه و ئه مپۆ شه قامه سهره کیهکانی هاتووچۆ و، ته نانهت نیو خودی پرۆژهکان به هۆی بوونی دوکان به بازار و شوینی بازگانی دادنه نریت. ئیستا له نیو پرۆژهکانی نیشته جیبوون نرخی یهک مهتر دووجا له شه قامیکی سهره کیدا که دوکان و باله خانهی بازگانی تیدایه نهک دوو هینده و سێ هیندهی شوینهکانی دیکهیه، بگره له پرۆژهکانی نیشته جیبوون ئه و خانووانه شی دهکونه سهر شه قامه سهره کیهکان یاخود دهتوانریت ئۆفیسێ بازگانی لیکریته وه بۆ کۆمپانیا به کاربهینریت نرخیه کانیان ئه گهر دوو هیندهی هه مان رووبه ری خانووی ناو پرۆژه که نه بیت ئه و ئه و نده نیویه کی دهکات، لێره دا و له به شی دهیه می ئه م زنجیره هه لسه نگانده دا هه لوه سته له سهر رۆلی پرۆژهکانی نیشته جیبوون له دروستبوونی شوینه بازگانیهکاندا (دوکان، بازار و شه قامی بازگانی)، دۆزراوهکانی نرخی شوینه بازگانیهکان له شه قامه جیاوازهکانی پارێزگاکان و لیکه وته باش و خراپهکانی ئه م تیکه لاییه دهکهن.

نرخی شوینه بازگانیهکان له پارێزگاکانی ههریمی کوردستان

به شی چواره می لیکۆلینهوهی [بازاری خانووبه ره له ههریمی کوردستان](#) له باره ی گۆرانکاریهکان له نرخی کرین و فرۆشتن و به کریدانی شوینی بازگانی له پارێزگاکانی ههریمی کوردستان، که به پێی دۆزراوهکان نرخی فرۆشتن و به تایبه تیش نرخی به کریدان جیاوازیه کی گه و ره ی هه یه، بۆ نموونه به رزترین نرخی کرین و فرۆشتن له ههریمی کوردستان دهکهنه و شه قامی مه وله وی له سلیمانی، شه قامی فیتال و دریم ستی له هه ولێر. ههروه ها، له سلیمانی شه قامه میلییه کونهکان تاوهکو شه قامه نوێیهکان که به هۆی پرۆژهکانی نیشته جیبوون دروستبووه به ها که ی زیاتره و زیاتریش کرێ دهکات، له کاتی که له هه ولێر شه قامه نوێیهکان به تایبه تیش ئه وانه ی له نیو پرۆژهکانی نیشته جیبوون کرێ زیاتر دهکهن و زووتریش به کرێ دهدریت، نرخی کرێ و کرین و فرۆشتنیش به شوینه بازگانیهکان له ههریمی کوردستان له ماوه ی نیوان 2019 بۆ چاره کی یه که می 2021 به ره وه هه لکشان رۆشتوووه، به شیوه یه که له رووی کرین و فرۆشتن له سهر ئاستی ههریمی کوردستان نرخی یهک مهتر دووجا له 2019 دا به 2068.75 دۆلار و له چاره کی یه که می 2021 دا به رزبووه ته وه بۆ 2400.00 دۆلار. ههروه ها به هه مان شیوه ش بۆ کرێ روو له به رزبوونه وه بووه، بۆ کۆی زانیاریهکان له باره ی پارێزگانه وه برۆانه خشته ی یه که م.

خشته ی 1: بازاری شوینه بازگانیهکان له پارێزگاکان و ههریمی کوردستان بۆ یه ک مهتر دووجا به دۆلار

سال	پارێزگاکان	یه ک مهتر دووجا* شوینی بازگانی (کرین و فرۆشتن)/دۆلار	یه ک مهتر دووجا شوینی بازگانی (کرێ) / دۆلار
2019	ههریمی کوردستان	2068.75	13.17
2019	هه ولێر**	2562.00	14.25
2019	سلیمانی	2291.00	38.75
2019	دهۆک	910.00	8.00
2020	ههریمی کوردستان	2150.00	14.88
2020	هه ولێر	2500.00	14.75
2020	سلیمانی	2581.00	43.25
2020	دهۆک	1090.00	9.00
2021	ههریمی کوردستان	2400.00	15.00

سەرچاوه: بازاى خانووبه ره له ههرىمى كوردستان/2021

ههروهها، درووستبوونى شوپنه بازرگانىيه كان له نيو پرۆژه كانى نيشته جيپوون دابهش ده بپت به سهر دوو به شدا، يه كه ميان ئه وانى كه له سه ره تاوه شوپنيان بو ده ستنيشانكراوه له پرۆژه كاندا بنيان تراوه و هه ندىكى ديكه يان دواى ته واوبوونى پرۆژه كان ده بنه شوپنى بازرگانى، كه هۆكارى سه ره كى ئه مهش به هۆى زيادبوونى خواسته وه بو به رده ستبوونى ده رفه تى بازرگانى و كردنه وهى ئۆفيسى بازرگانى. هه ريوپهش خانووه كان ده رۆخيندرين ياخود رووخيندراون و. له شيوازى ئۆفيسى بازرگانى و ته لارى بازرگانى بنياتده نرپته وه، كه ئه م ديارده يهش ئىستا له نيو پرۆژه كانى نيشته جيپوون ده بينرپت، ليره دا و به خال ليكه وته باش و خراپه كانى ده خه پنه روو:

ليكه وته باشه كانى

- ده بپته سه نته رپكى گه وهى ره خساندى هه لى كار بو كار كردن.
- نرخى خانووه كان و زه وييه كان نيو پرۆژه كان به رزده بپته وه
- ده بپته ناوچه يه كى ئالۆگۆرى بازرگانى
- كارئاسانى بو دانىشتوانى نيو پرۆژه كه ده رپه خسينپت له فه راهه مكردى پنداويستپيه كان.

ليكه وته خراپه كانى

- له ده ستدانى تايبه تمه ندى پرۆژه كان، هه ريوپهش هه ندىك پرۆژه بو ئۆفيسى بازرگانى بنيان تراون كراون به شوپنى نيشته جيپوون و به پيچه وانه شه وه! كه ئه مهش تايبه تمه ندى دانىشتوانى نيو پرۆژه كان نا پاريزپت.
- به فيرچوونى سامان و سه رچاوه كان به هۆى دووباره تيكدانى خانووه كان و بنياتنه وه يان.
- پيسكردى ژينگه كى كوردستان به تايبه ت ئه و شوپنه ي پاشماوه كانى خانووه كانى لى فرپيده درپت.
- درووستبوونى قه ره بالخى و جه نجالى له شه قام و شوپنى نيشته جيپوونى دانىشتوانى نيو پرۆژه كاندا، چونكه مال و ئۆفيس به ته نيشت يه كه وه ده بپت.
- ئه گه رى دروستبوونى كيشه كى كۆمه لايه تى له نيو ان خاوه ن ماله كان و ئۆفيسه كاندا.
- نه بوونى پاركينگ و شوپنى وه ستانى ئۆتۆمبيل، بو كارمه ندانى كۆمپانياكان و بيزار كردنى دانىشتوانى نيو پرۆژه كه.

كۆتايى

ئه م ئالۆزپيه كى گۆرپنى شوپنى بازرگانى ياخود جۆره كانى ديكه ره گه زى زه وى بو شوپنى نيشته جيپوون ته نيا له هه رىمى كوردستان نييه، بگره به پيى راپۆرتيكي ناوه ندى رهند هه مان ديارده له لوس ئه نجولوسپيش ده بينرپت [1]، به لام له وى تايبه تمه ندى شوپنه كه و گونجانى بو شوپنى نيشته جيپوون و به هۆى نه مانى زه وى و زيادبوونى خواسته وه يه، به لام ئه وهى ئيره تازه بنياتده نرپت كه ده توانرپت به پيى پلانى پيشه وه خته شار بپت، نه وه كو له دواى كۆتايه اتنى پرۆژه كان، ته لار و پرۆژه بازرگانىيه كان بكرپت به خانوو و مال، پرۆژه كانى نيشته جيپوون بكرپت به ئۆفيسى بازرگانى!

ههروهها كه رتى خانووبه ره رۆلىكى گه وهى له درووستبوونى شوپنه بازرگانىيه كان هه بووه، و بووه ته هۆى ئه وهى نرخى كرى ياخود كرىن و فرۆشتنى شوپنه بازرگانىيه كان و ياخود دووكان و باله خانه كان له هه رىمى كوردستان روو له به رزبوونه وه بپت و ده رفه تى هه لى كارى نوئ پره خسينپت.

لهكوتاييدا، ئهگهر پيداچوونهوهيهكى خيرا بهو ئالوزى و پشيوويهى بههوى گورپنى رهگهزى زهويهكان له بازرگانى و پيشهسازى بو نيشتهجيپوون و، كردنى شوپنى نيشتهجيپوون بو بازرگانى نهكرىت، ئهوا لهوانهيه جگه له دروستبوونى كيشهى جياواز و ئالوزى زياتر بو داهاتووى شارهكان لهرووى فهراههكمردنى خزمهتگوزارى سهرهتايى دانىستوانهكهى ئهوا ليكهوتهى ئابوورى و كومهلايهتى پيشبىنى نهكراوى ليدهكهويتهوه؟ له داهاتووشدا ههردوو رهگهزى پروژهكان، چ بازرگانى و چ نيشتهجيپوونيش بىت له دهستبجىت، چونكه ئالوزيهكى بى ويئا دهخولقينيىت، كه ئىستا لهنيو ههنديك له پروژهكاندا لهرووه جياوازهكان و بهتايبهتيش پاركينگ، هاتووچو، قهرهبالخى، دروستبوونى كيشه و تهنانهت دروستبوونى ئالوزى له نيوان دراوسىكان دهبينرىت.

سهرچاوهكان

file:///C:/Users/Mahmood/Downloads/RAND_RRA1333-1.pdf [1]